

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Közmívelődés.

Egyre mélyebben kerül bele a nemzetnek köztudatába az a follogás, hogy a közmívelődés a nemzet életének legszilárdabb alapja. Ettől függ jelene és jövője. Anyagi és szellemi önállósága, függetlensége és szabadsága. Mert a közmívelődés adja a leg-hatalmasabb fegyvereket a nemzet kezébe, hogy abban az óriás versenyben, amelyet ma vínak egymással a népek, teljes sikerrel megállhasson.

Kétszeresen értékes pedig a közmívelődés fejlettsége azokban az országokban, amelyeknek népe nem egyseges. Így a mi magyar hazánkban is. A hegemonia csakis addig marad a mi kezünkben, ameddig a magyar közmívelődés, mint a déli nap, magasan ott jár a más nemzetiségek kulturájá fölé. Ez a magasabb kultúra a maga erkölcsi erejével és fényével nemcsak a nemzet uralmát biztosítja örök időkre, hanem meghódítja és magyarrá teszi az idegenajkú honfirtársakat is. Mindezt pedig nem az erőszak durva erejével, hanem a kultúra csöndes, de áldásos, benső, öszeolvastató hatásával.

Ismerve a kulturának ezt a nemzet-hódító erejét, növekedő örömmel tapasztaljuk, hogy a kisdedovók és az iskolák folytonos fejlesztésén kívül

mind nagyobb arányokban fejlődnek a magyar közmívelődésnek azok a szervezetei is, amelyeket a társadalom alkotott meg s amelyek a társadalom erejéből és áldozatkészségéből élnek, fejlődnek. Értjük itt első sorban az országos közmívelődési egyesületeket. Az országrészekre kiterjedő közmívelődési egyesületek egyre-másra szervezik a vármegyei fiókokat s ekként csak rövid idő kérdése, hogy az egész országot teljesen behálózzák.

A hálónak egyik értékes szeme, a Zalavármegyei közmívelődési egyesület a múlt évben alakult meg. Megalkotta vármegyénknek a magyar kultúráért rajongó főispánja, *Batthyány* Pal gróf és *Ruzsicska* Kálmán dr. kir. tanfelügyelő, aki immár 25 éve dolgozik ennek a nagy vármegyének közmívelődésén avval a nemes becs-eggyal, hogy érzésben és nyelvbenvagyaránt magyarrá tegye ennek a nagy vármegyének minden fiát.

Ennek a közmívelődési egyesületnek még nincs multja. Működése még egy rövid évre sem terjed, mert e rövid évek is javarészt a szervezés munkálatai foglalták el. De azért máris mutatkoznak működésének eredményei.

Erről az eredményről számol be *Ruzsicska* Kálmán dr. a zalai fiók főtitkára, a Dunántúli közmívelődési egyesület 1908-iki évkönyvében.

Nem sablonos jelentés ez. Abban a művészi formában jelenik meg, amely a zalai tanfelügyelő minden művét jellemzi. Átszövi az a nemes hevület, amely *Ruzsicska* lelkében egyszerre lobogó lángra gyulad, mihelyt a magyar nemzeti közmívelődésről ír vagy beszél.

Lapunk tere nem engedi, hogy ezt a jelentést egész nagyságában közöljük. Azért csak a pusztá tényeket soroljuk föl, hogy meggyőzzünk mindenkit, ime a zalai közmívelődési egyesület nem pusztá cifrázkodás és hivalkodás, hanem immár fontos tényező e nagy és szép vármegye kulturális munkálkodásában.

De beszéljenek a tettek!

A zalai fiók anyagilag támogatja a már meglevő ifjúsági egyesületek tevékenységét és új egyesületek szervezését.

A vendvidéki és muraközi iskolás gyermekek között magyar imádságos és énekes könyveket oszt ki.

Hazafias ünnepek rendezésével ápolja *Zrinyi* és *Gasparics* kultuszát s emlékeikhez oda zárandokoltatja a Muraköz idegenajkú ifjúságát és népét.

Ifjúsági egyesületekkel nemzeti vonatkozású ingyenes előadást rendeztet, ezeket anyagilag támogatja.

A Boboláné fia.

Kis hónapos szobában lakik szomorú egyedüliségben Boboláné, a szerény fizetésű pénzügyi tisztviselő özvegye. Évek óta viseli már az özvegyesség nehéz sorsát. Az a kis penzió, ami az állami bőkezűség révén kijár neki, még csak elegendő volna mindennel megalkuvó, igénytelen személyének, amde van neki egy gyönyörűséges fia, az Árpád, aki a fővárosban iskolázik. Az egyetemet járja. Igen, az egyetemet.

Boldog meglepedés ül az özvegy arcára, amint erre gondol. Az ő szép, okos, jó fia, szívének, lelkének egyedüli boldogsága, jögot végez.

Sok pénz kell erre, az bizonyos. De ő nem ösmer fáradságot, örömetül szaka datlanul a himzörámája mellett és dolgozik lázas sietséggel, hogy mentül többet szállítson a gazdag Gelbnek, akinek olyan gyönyörű szép nagy fizete van, igen tisztességesen fizet és máskülönbben is jó szívvél van hozzá.

Igenis. Úrra teszi a fiát. Ne tudja meg soha, mi a nyomor. Megérdemli ezt a nagy áldozatot, hiszen olyan szorgalmasan tanul. Mindig új könyveket vesz, csak úgy nyeli a tudományt. Ime most is jött tőle levél. Azt írja, hogy sokat, nagyon sokat tanul. Már az éjszakával is meg kell toldania az időt, hogy fejébe vegye azt a rengeteg tudományt,

amit az egyetemen belédiktálnak. De ő nem érez lankadást, szívesen tanul, mert tudja, hogy ezzel örömet okoz drága anyukájának. A vége az a levélnek, hogy pénz kell. Újra pénz, drága könyvekre.

Boboláné összecsomagolja a sok szép himzést és elmegy Gelb úrhoz. Elviszi magával a fia levelét is. Így szokta mindig. Nem bírja el egymaga a rengeteg örömet, hogy a fia írt, hát megossza Gelb úrral, aki olyan jó szívvél van hozzá.

Nem is kell, hogy újságoljon. Gelb úr meglátja ragyogó arcáról az örömet.

— Hát írt megint a fiú?

— Hogy írt-e? Irt ám, de még milyen szép levelet!

Figyelmesen nézi Gelb úr arcát, míg az a levelet olvassa. Természetesnek tartja, hogy másnak is olyan öröme, ha az Árpád gyerek ír. Kissé zokon esik neki aztán, hogy Gelb úr röviden csak ennyit mond:

— Mennyi könyv! Hm, hm!

Istenem, hát persze, hogy sok könyv kell az olyan okos fiúnak, mint Árpád, aki még éjszaka is tanul. Nagy sor ám a tudomány, nem ért ahhoz Gelb úr, aki sohasem járt az egyetemre.

— Tudom, hogy Árpád csak a legszükségesebbet szerzi be, mondja Boboláné és hogy ezt mondta, olyan elégtétel formát érez, maga sem tudja, miért. Mert hát nem bántotta senki az ő fiát és Gelb úr igazat mondott, hogy nagyon sok könyv szükséges. De

az anya szíve mindig veszedelmet lát és sikra száll a láthatatlan veszély ellen. Meg aztán Gelb úr sem olyan ma, mint máskor. Azelőtt dicsérette a szép, gömbölyű írást, meg kiderült az arca, mikor a szorgalmatosságáról írt az Árpád. És most? Most csak röviden annyit mond:

— Mennyi könyv! Hm, hm!

Bizonyára rossz kedve van Gelb úrnak, biztatgatja magát Boboláné. És menni készül.

— Ne menjen még — szólta oda Gelb úr, akinek időközben valami foglalatossága akadt.

Boboláné tehát várt, amíg Gelb úr elkészült. Addig a fővárosba terelte a gondolatját. Mennyire szeretné meglepni a fiát. Nem szólna, nem írna semmit, egyszerre csak ott teremne. Nagyobb örömet nem is okozhatna a fiának, olyan áldott jó fiú. Hiszen már összekuporgatott valamit. Ha jól megolvassná, talán ki is futná a költség. De nem meri megkockáztatni, hátha megint könyvek kellenek. Sohasem lehet ilyesmit tudni ott az egyetemen. Aztán Gelb úr, aki pedig olyan higgadtan, okosan tud beszélni, lebeszéli róla mindig. Megviseli az olyan hosszú út a gyöngye szervezetű asszonynevet, meg aztán sok költség kell oda, bizony vétek volna a keserves éjszakázás árán összegyűjtött pénzecskét egyszerre elpocsékolni. Mert — ne adja Isten — valami betegség vagy más eféle is kerülhet. Egyszóval a szegény ember

Az évfázó vizsgákon hazafias irányú műveket oszt szét az iskolákban.

Az analfabéták oktatását kezdeményezi és támogatja.

Jutalmakat oszt szét az egyesületek szervezésében és vezetésében kitűnt tanítók és ovók között.

Vándor és népkönyvtárakat szerez a községeknek.

Küzd az alkoholizmus és az egyke ellen.

Kiterjeszti gondját a kisdudvédelem és a szegény beteg gyermekek védelmére is.

A jelentés nem csupán a multról számol be, hanem gazdag programot nyújt a messze jövőre is. Amint látjuk, ez a program nem csupán a magyarosítás ügyét öleli föl. Kiterjeszti gondját sok más kérdésre is, amelyek a nép anyagi, erkölcsi és szellemi fejlesztésére hatást gyakorolnak.

Ebben a jelentésben Ruzsicska Kálmán dr. megállapította a kereteket, amelyben a közmivelődési egyesületnek dolgoznia kell. Nagyszabású ez a keret. De ma még inkább csak azok a gyönyörű eszmék töltik ki, amelyek tervezőjének a magyarsággért és a kultúráért rajongó lelkében égnek. Mert ma még nem rendelkezik az anyagiakkal, hogy ezeket az egész vonalon meg is valósítsa.

A társadalom hazafias kötelessége, hogy ezek az eszmék abból a lélekből életre keljenek. Akkor nemes tartalmukkal betetőzik a kisdudvók és iskolák munkáját. Megszilárdítják a hazafias szellemet s hűségessé tesznek a magyar beszéd megőrzésének és további fejlesztésének.

Azért nemes önzetlenséggel és aldozat-készséggel sorakozzék a zalai közmivelődési egyesület köré ennek a vármegyének minden igaz fia

Mentők a falun.

Falusi ember, aki a maga otthonában átélte egy-két katasztrófát, amely emberáldozatot követelt, ha a városba kerül, méltán irigykedhetik, amikor piros zászlós mentő kocsit robot végig az utcán, hogy gyors segélyt nyújtsanak valamelyik szerencsétlenül járt embertársának. Ámul bámul, irigykedik a falusi ember, hogy hej, ha odahaza is olyan gyorsan jutna első segélyhez a szegény család, akinek karját a cséplőgép elkapja. Hány halottal, hány nyomorékkal lenne kevesebb, ha meglenne a gyors első segély. És milyen nagy szükség lenne éppen nálunk a mentő intézményre, ahol olyan nagy az orvoshiány.

A derék budapesti mentő egyesület fűt-fát megmozgat, hogy a vidéken minél több mentő-állomást létesítsen. Néhány nagyobb városban ez már sikerült is. Pedig igazi nagy szükség éppen a falvakban lenne erre a humánus, modern intézményre s nem kell bizonyítani, hogy ez csak állami támogatással valósítható meg nálunk.

A mentés országos szervezéséről tanulmányt írt Lévai Elemér dr., akinek fejtegetései alapján szólunk hozzá e kérdéshez.

Ha van a legkisebb faluban is olyan ember, akit betanítanak a halottkémlelésre vagy pedig olyan ember, akihez a teheneket viszik fájós lábakkal, miért ne lehessen ép oly értékes a sérült ember, hogy valaki legyen a községben, aki öneki is tud segélyt nyújtani.

Az emberi műveltség legalacsonyabb fokán álló falvakban, elég lenne, ha minden negyedévben egyszer kidobolnák, hogy ha valakit baj ér, azt vigyék át X községbe a mentőhöz, az segít rajta, vagy esetleg hívják el.

Ami az intelligensebb községeket illeti, ott válasszák meg a mentőket, az értelmesebb egyénekből, esetleg kettőt.

Ezek lennének a tanító, jegyző, bíró, esetleg egy-egy értelmes gazdaember is. Nem szabadna megelégedni a környéken levő gyárakról, ahol mindig lehetnek értelmesebb hivatalnokok, munkafelügyelők, akiket rendeltetések szorítanak arra, hogy bal eseteknél haladéktalanul vonuljanak ki; természetesen ez irányban a felszólításokat hivatalos formában a gyártulajdonosokhoz kellene intézni.

Szervezethez való tartozásukat ezeknek az alkalmi mentőknek ismerjék el azáltal, hogy

adjanak nekik nevet, számot és hivatalos jelleget és legyen az egésznek feje, melynek székhelye Budapest, neve Országos Mentő Tanács, a már meglévő egyesületekkel karöltve szervezze ezeket kebelében és környékén az egyes kirendeléseket, amelyek nagyobb gyártelepek, tűzoltósággal bíró községek mentő állomásai lennének. Ezeknek neve lenne teszem: „Az X-i mentőegyesület X-i kirendeltsége»

Végül ezek a kirendeltségek utazzák be a szomszédos és környékbeli falvakat s állítsák fel az őrsőket, amelyek a fent leírt alkalmi mentőkből álljanak és nevük például: „Az X-i mentőkirendeltség 4-ik őrsé»

Legyen az egyesületeknek és kirendeltségeknek pecsétjük, míg az őrsőknek legyen bélyegzőjük.

Legyen egységes ismertető jelvény és felülnő táblákkal, éjjel színes lámpákkal, jelez-zék a falvakban: »Első segély.«

A mentők kiképzése történeljéik évenként többször valamennyi egyesületnél egyszerre a környék részére küldött orvosok által.

Tegyenek a mentők bizottság előtt vizgát és kapjanak oklevelet. A kiképzés eredményessége szempontjából képeztesék egy faluból egyszerre 2—5 mentő.

Az őrsők közvetlenül a kirendeltségnek küldenek jelentéseket és azzal érintkeznek.

Az egyesületek viszik a kirendeltségek és őrsők ügyeit, közvetlenül azonban csak az előbbiekkal érintkeznek.

Az Országos Mentő Tanács vezetője az egyesületekkel karöltve illetőleg azok önkormányzatát nem bántva, az egész mentés ügyét; elsősorban összeállítaná a szolgálati szabályzatot, megszabná az összpotosítást tömeges baleseteknél.

Az anyagi kérdések megoldására leghelyesebb lenne egy Országos Mentőalap szervezése.

Leírni mindezeket könnyű volt, átgondolni még könnyebb, a papir túrlemes, a fantázia korát éljük, azo nban megcselekedni nehezebb lenne.

De olyan országban, ahol a mentést egyének élén olyan ambiciózus organizátorok, a mentés ügyének olyan energikus védői állanak és ahol a társadalom a jó eszméktől oly kevéssé idegenkedik, mint nálunk, ott nem sokára nyomait látjuk olyan intézkedéseknek, amelyek közvetve némileg csökkentik a budapesti sebészklínikákon az olyan amputációk számát, amelyek tagok elhanya-

ne ugráljon. Majd jön a vakáció, amikor hazakerül az Árpád gyerek s meglesz a nagy öröm. Igen, igaz van Gelb úrnak. Olyan okosan mondja, hogy nem lehet ellenmondani. Pedig mégis, ha csak egyszer meglehetné...

— Hát itt vagyok, — riasztja meg az álmódosított Gelb úr. — Csak az akartam mondani, hogy jól tenné Boboláné, ha meglátogatná a fiát.

Az asszony tágrányított szemmel bámulja Gelbet. Nem tudja bizonyosan, jól hallott-e.

Ő beszél így, aki mindig ellenkezett. És miért mondja így?

Megrohanták a gondolatok és nem tudott kiokosodni. Csak a zavara növekedett.

— De hát a költség... a betegség... meg eféle... motyogta szepegeve és rámeredt Gelb úrra olyan formán, mintha most látná életében először.

— Ne tartson semmitől, én tudom mit beszéllek. Kaptam egy nagy rendelést. Finom, szép munka és sok. Meg nagyon jól fizet. Maga kapja ezt a munkát, Boboláné. Nem sietős, ráér vele, de azért itt van egy kis előleg, amivel felutazhat a fiához.

Boboláné még mindig nem érti. Zavaros tekintettel bámulja Gelbet, akit még sohasem látott ilyen tréfásnak. Csak mikor amaz gyöngéd erőszakkal nyomja kezébe a pénzt, akkor nyer szabad folyást a bensejében kavargó indulat. Ha Gelb úr el nem kapja a kezét, csókokkal halmozná el. Hogy az ő édes egyetlen fiát meglepheti, láthatja. Most már csak ez tartja fogva az eszt. Izgatott

sietséggel kapkodja össze holmiját és fut haza csomagolni.

A vonat megérkezett. Boboláné gyámoltalanul forgolódik a pályaudvarban. Azt hitte, a szive majd odavezeti fiához, most meg azt sem tudja, merre induljon. Az a nagy lármá, zaj is úgy kábítja. Nagy megerőltetésbe kerül, míg le tudja küzdeni féltékenységét és megszólít valakit útbaigazításért.

Aztán neki indul mohó sietséggel. Erősen sötétedik és ő azt sem tudja, közel van-e, messze van-e a céltól. Most már mégis valamivel több bátorsága van és meg-megkérdi, jó helyen jár-e?

Igen, jó helyen jár. Már célnál is van. A harmadik emeleten lakik a fia. Neki iramodik fiatalos hévvel a kanyargó lépcsőknek s mire felér a harmadik emeletre, elfutad a lélekzete s szédülten kell megkapaszkodnia. A szemben lévő ajtón hóféhér névjegy villog eléje. Ez vonzza varázserővel a tekintetét, elfeledteti vele a rettentő fáradságot. Odatipeg közel és olvassa:

BOBOLA ÁRPÁD
egy. hallgató.

Tehát mégis jó helyen jár. A szive úgy ver az örömteljes izgalomtól, hogy idő kell, míg lecsillapodik.

— Vajjon itthon van-e? És mit csinál?

Megjött rá mindjárt a válasz. Vidám hangok, pohárcsengés hat Boboláné fülehez. Ijedten kapja fel a fejét. Talán mégis tévedett. Újra elolvassa a névjegyet. Tisztán és olvashatóan áll ott a Bobola Árpád neve.

Nem, nem tévedett. Révedezve áll, mintha gyökeret vert volna a lába. Lehetséges

volna?! Az ő szelidlelkű, jó diákfia mulatozik? Tévedés lesz a dologban. Hiszen azt írta, hogy egy kis sétára sem jut ideje, meg aztán annyi pénze sem jut, hogy egyszer-másszor a kávéházba járjon. Igen, bizonyára tévedés lesz, akárhogyan, de tévedés.

— Éljen Árpád, a kedves házigazda! — cáfolják meg odabenn a szegény asszony jóakarató fölhevését, amellyel önmagát akarja megnyugtatni. Aztán csengnek a poharak újból.

Boboláné a szívéhez szorítja a kezét. Eszébe jut a Gelb úr szokatlan, furcsa beszéde. Szeretne berohanni, de mintha valami láthatatlan erő egy helybe szögezte volna. Egyszerre beleszökik a vér elfehéredett arcába. A fia hangját hallja. Elfelejt egyszerre minden keserűséget, az öröm, a vég nélküli anyai szeretet kerekedik fölül. Hiszen az Árpád fiú beszél. Visszafojtott lélegzettel lesi a szót.

— Köszönöm, barátaim; — mondja Bobola Árpád s csapongó jókedv vibrál a hangjában — köszönöm az ünneplést, de hát ne engem, hanem az én édes jó anyámat éltessetek, mert hiszen ő küldi a sok pénzt — könyvekre...

Harsány kacagásba ful a szó és hevesen verődnek össze a poharak, de Boboláné ezt már nem is hallja. Mint a kaszával suhintott buza, úgy bukik szótlánul az ajtó-küszöbre

Hatos Tivadar.

golt sebeinek infekciózus állapota miatt váltak szükségessé vagy a budapesti mentők-nél csökkentik azoknak az eseteknek számát, midőn a pályaudvarokon a kocsiülékekből, mint vérifüldőkből szedik ki az ország távoli vidékein 2 nap előtt összeroncsolt embereket.

A katonák és az aratás.

A földmivélségi miniszter a sümegvidéki gazdakörnek is megküldötte a honvédelmi miniszternek a katonák szabadságolására vonatkozó rendeletét. E rendeletet a következőkben ismertetiük:

A honvédelmi miniszter körrendeletben értesítette az összes törvényhatóságokat, tehát Zalamegyét is, hogy a hadügyminiszterrel egyetértőleg kiadott rendelete értelmében a közös hadsereg tényleges állományú legénységének jelentékeny részét a csapatok az idén is a gabona és takarmány, a szőlőmivéls munkálatainak, a szüret és kukoricatörés, továbbá a selyemtenyésztés munkálatainak idejére 3 hétre szabadsággal fogják. A szabadságolás idejét a területi hadtestparancsnokságok az aratást nagyban befolyásolható éghajlati viszonyokra való tekintettel, az egyes vidékek közigazgatási hatóságaival, esetleg a gazdasági egyesületekkel egyetértőleg csapattestenként állapítják meg. Az aratási szabadságot az illető katonának személyes kihallgatáson (rapporton) kell kérelmeznie. A szabadságolások a következő sorrendben történnék:

1. Első sorban azok a birtokosok vagy bérlők, valamint ilyenek fiait nyerne szabadságot, akik a családfenntartótól kedvezményre azért nem bírnak igényrel, mert fitestvérei önként tovább szolgálnak, vagy kereset céljából külföldön tartózkodnak, vagy önálló családot alapítottak.

2. A kisebb és közepes nagyságú paraszti birtokok tulajdonosainak és bérlőinek a fiait, végre:

3. A mezei munkások, különösen akkor vétetnek figyelembe, ha az utolsó szolgálati évben álló legénység sorába tartoznak.

4. Az általános fegyverszünet alatt a többi legénység is, amely nem aratási célra kér szabadságot, amennyire azt a viszonyok engedik, rövidebb időre szabadsághozható.

Az általános három heti szabadságot csak a gyalogságnál, vadász év vonatcsapatoknál, a nehéz tarackosztályoknál, valamint a hegyi és várüzérségnél szolgáló legénység kaphatja meg. A szabadságolás azonban csak abban a mértékben történhetik, amennyire az említett fegyvernemeknél az ör és különleges szolgálat, a lovak ápolása, a műhelyüzem, az esetleg szükséges karhatalmi osztályok készenlében tartása, a katonai különítmények felállítására megengedi. A lovassághoz, a tábortüzeréshez (kivéve a nehéz tarackosztályokat), a műszaki és egészségügyi csapatokhoz, testülethez és intézetekhez beosztott legénység általános szabadságra nem szabadsághozható, egyeseknek azonban a szükséghez képest három hétig terjedő aratási szabadság engedélyezhető.

H I R K .

— **Egyházi hír.** Szmodits Ferenc beteg ségéből felgyógyult egyházmegyei áldozó pap Káptalanfára küldött segédlelkésznek.

— **Áthelyezés.** A király Sipos József zalaegerszegi járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a zalaegerszegi törvényszékhez való áthelyezését megengedte.

— **A megyei sajtó köréből.** A nagykanizsai Zala lapvezére Tripammer Gyula lett. Főszerkesztő Szalay Sándor, felelős szerkesztő Nagy Samu maradt. Gartner István mint segédszerkesztő lépett be a lap kötetlékébe.

— **Visszavonult szerkesztő.** Révész Lajos, a Nagykanizsán megjelenő Zala szerkesztője letette a szerkesztői tollat s visszavonul a hírlapírástól. Husz éven túl becsülettel szolgálta a megyei sajtót, különösen

Nagykanizsának érdekeit. Sokoldalú újságíró volt, akitől kollegái meleg szívvel vesznek búcsút.

— **Tisztújítás Zalaegerszegen.** Folyó hó 16-án Arvay alispán vezetésével tisztújítás volt Zalaegerszegen. Az eddigi tisztviselőket választották meg, csak a lemondott Fischer László helyett lett Kovács László külső tanácsos.

— **A szent Ferenc-rendiek új rendi tanácsosa.** A szent Ferenc-rend magyarországi rendtartományainak főnökei most érkeztek vissza Assisiból, ahol a rend kis káptalan tartott. Ezen választották meg az új rendi tanácsosokat. Az egy kerületet alkotó magyar, ausztriai, horvát és galíciai tartományok generális definitosa Bendes Valérián, a magyarországi Szűz Máriáról nevezett rendtartomány főnöke lett, — a nehéz hivatalból visszavonuló László Polikárp helyett. Bendes Valérián, az új generális definitos 1873 január 22-én született Sopron-Szilben. A Ferenc-rendbe 1883-ban lépett. 1895-ben szenteltetett pappá és tartományfőnökké 1906 július 30-án választották.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselő-testülete folyó hó 16-án Kiss Antal városbíró elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen a bíró jelentette: 1) A Mihályfaucpai páztorházat nyilvános árverésen Kovács Sándor vette meg 1200 K-ért. A gyűlés az eladást jóváhagyta. 2) A Baboss féle és a szomszédos telkek tulajdonosaival értekezett, nem adnák-e el birtokaikat legelőnek, azonban oly nagy árt kértek, hogy a vételről szó sem lehet. A gyűlés erre az egész ügyről napirendre tért. — A huszvizsgáló állásra négyen jelentkeztek, míg a rendőrbiztosi állásra Horváth Sándor a város régi érdemes rendőre kérte előléptetését. Mivel az állásokra Olasz János volt rendőrbiztos is személyesen jelentkezett, a gyűlés az állások betöltését előadta s a elüljáróságot új pályázat kiírására utasította. Németh Margit és társai illetőségét elutasították. A képviselőtestület kimondta, hogy a földadókataszter kiigazítását színtén kívánja s utasította az elüljáróságot, hogy ezt július 1-ig a pénzügyminiszternek jelentse. Együttal a munkálatokhoz való közreműködésre Sümegi Tivadart, Rédey Lajost, Klaff Lajost, Sipos Józsefet, Paulinyi Józsefet, Vid Lajost, Tóth György, ifj Kovács Mihályt, Rédey Józsefet, Kulcsár Gyulát és Adorján Sándort kérte föl. Holba Józsefnek az uccából elfoglalt 30 m² terület 5 koronájával adta a gyűlés. Jakab Imre kérelmére kimondta a közgyűlés, hogy a Skállák féle vendéglőt szükségesnek tartja, azért az italmérvő jog megadását melegen ajánlja Kell Dezső mérnöknek az uccavonalak térképének másolataiért 400 koronát utaltak ki. Egyéb tárgy nem volt.

— **A szini egyesület** folyó hó 16-án Lukonich Gábor dr. elnök vezetésével közgyűlést tartott. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök jelentette, hogy a tagok száma 119, ennél fogva az egyesület kitűzött célját, hogy Sümegre elsőrendű társulatot hozhasson, megvalósíthatja. Az alapszabályokat csekély módosítással elfogadták s megbízták az elnökséget, hogy ezt megerősítés végett a belügyminiszterhez terjessze föl. Végül az elnök tudatta, hogy személyesen érintkezett Szalkay Lajossal, a székesfehérvári kerület igazgatójával, aki szívesen jön Sümegre. A közgyűlés ezt tudomásul vette s megkeresi Szalkayt, tegyen kellő lépéseket arra, hogy Sümeg a székesfehérvári kerületbe kapcsolassék. Erre nézve a színeszt országos felügyelője, Festetics András gróf biztatást nyújtott, így kilátásunk van rá, hogy elsőrendű társulat előadásait élvezheti a sümegi közönség.

— **A mai körmenet.** Lapunk múlt számában közöltük, hogy a helybeli szent Ferenc-rendiek Jézus szíve tisztelőre körmenetet rendeznek. Ismertettük a körmenet útját is. Most a szent Ferenc-rend lapunk útján is kéri a lakosságot, hogy ablakokat kivilágítani és virággal díszíteni, a házakat pedig föllobogozni szíveskedjék.

— **Orvosok gyűlése.** Az országos orvosszövetség zalamegyei fiókjá évi rendes

közgyűlését Keszthelyen június 29-én tartja meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik szeretett nőm elhunytá alkalmával részvétüket nyilvánították, vagy a temetésen megjelentek, őszinte köszönetet mondok. Olack Rezső rabbi.

— **Batthyány főispán a boszniai öreg bakákért.** — A legkellemlenebbül azokat a szegény baka gyerekeket értik a szerbek ellen való háborus készülődéseink, — akik az 1905. évben kerültek sor alá, s még ugyanazon év októberében kezdve meg három esztendő katonai szolgálatukat, Boszniába helyeztették. Ezek a hazájuktól messze idegenbe szakadt véreink azóta színtel nélkül eszik a császár kenyereit, pedig már mult év októberében letelt a keserves három esztendő, — amikor rendes körülmények között ült volna szabadulásuk órája. De az aggodalmas helyzet miatt a közös hadügyi kormány nem adhatta meg a szegény öreg bakáknak a várva várt szabadulást és tán még ma sem volna reményesség arra, hogy a közel jövőben kibujhatnánk a kényelmetlen mondérból, ha nem akadt volna egy ép oly jó szívű, mint a minő nagy befolyású pártfogójuk Batthyány Pál gróf főispánunk személyében, akinek sikerült kieszközölni, hogy a három esztendőjüket leszolgált öreg bakákat végleg szabadsággaladják és haza eresszék a szép, de az általuk nagyon megünt Boszniából.

— **Szalkay szintársulata Keszthelyen.** Mult számunkban említettük, hogy a székesfehérvári kerület szinigazgatója, Szalkay Lajos Keszthelyen tart előadásokat. Működéséről ottani lapársaink meleg elismeréssel emlékeznek meg.

A Keszthelyi Hirlap írja:

Már az eddigi szereplésükből is megállapíthatjuk, hogy a társulat tehetséges, törekvő erőkből áll, akik sok élvezetes, szórakoztató és lélekemésítő estét szereznek majd közönségünknek.

A Balatonvidék kritikája:

Őszinte örömlünkre szolgál, hogy a szálló híre alapított fellevelesünk a társulat művészi kvalitását illetőleg minden tekintetben valóra vált. A lefolyt hét teljes bizonyossággal igazolta a társulathoz fűzött reményeinket, sőt még messze túl is szárnyalta azokat. Vágyaink és álmaink netovábbja teljesült. Ami után oly rég sóvárogtunk, amit oly hosszú időn át nélkülöztünk, amit eddig csak idegenben találhattunk fel: az igazi és tökéletes művelőzetet, azt most meghozta nekünk Szalkay direktor jeles társulata. Amit ugyanis a társulat eddig produkált, az mind a művészi tökély s a tudás és hivatottság oly magas fokát mutatja, amely előtt az elismerés zászlaját meghajtani kötelességünk.

— **Teke- és lövőverseny.** A sümegi lövőtársulat saját helyiségében június 20-án (rossz idő esetén 27-én) teke és lövőversenyt rendez. Belépő díj: személy-jegy 1 korona. Kezdeté délután 2 órakor.

— **Meghívó.** A sümegi kat. legényegyesület 1909 évi június hó 27-én házalapja javára a lövőtársulat kerthelyiségében tekeversenyyel és világpostával egybekötött zártkörű nyári táncmulaiságot rendez. Belépő-díj: személy-jegy 1 K, család-jegy (3 személyre) 2 K 40 fillér. Kezdeté d. u. fél 4 órakor. Egy tekejegy 3 dobásra 20 f. Fülűfizetéseket köszönettel fogad és hírlapban nyugtáz az egyesület.

— **A badacsonyi Kisfaludy-szoba.** Badacsonynak nagy nevezetessége Kisfaludy Sándor háza. Ez eddig botrányosan elhanyagolt állapotban volt. A nagy költő emlékeit sértő állapotokra Sági János balatoni könyve hívta fel a közfigyelmet. A Balatoni szövetség, mint minden nemes ügyet, a Kisfaludy-ház sorsát is a kezébe vette. A ház tulajdonosát: Eszterházy Miklós herceget megkérte, hogy a házból nagy szobából költöztesse ki a vincellért, s a szobát szentelje Kisfaludy Sándor emlékének. A herceg kezséggel tett eleget a kérésnek. Óvári Ferenc dr. a szövetség alelnöke és Ilos Nándor badacsonyi földbirtokos hozzá-

láltak a szoba berendezéséhez, ami már a befejezéshez közeledik. A szobát kitesztogatták, stilszerűen beburkolozták, benne elhelyezték Kisfaludy Sándor műveit. A költő arcképét Fakk Zseni, a kiváló badacsonyi festőművész, Pöllenberg Ernő unokája festette meg olajban, nagy művészettel. A Kisfaludy-ház így méltóbban őrzi a költő emlékezetét s a Badacsonyra rándulók hazafias érzésének ápolására így sokkal hivatottabb. A Kisfaludy-ház a Balatonnak még nagyobb nevezettségévé válik. A vidéki újságírók kongresszusának programja már fel is vette a költő házának megnézését.

Ének és torna. A helybeli állami reálskola ének és tornavizsgálója folyó hó 16-án délután volt, szépszámú érdeklődő jelenlétében. Az ifjúság szép, szabatos, harmonikus énekét valóban gyönyörködve hallgatta a közönség, Tanítójuk, Németh József állami tanító. Utána az ifjúság a tornából szerzett ügyességét mutatta be. Hát ez becsületére vált volna az armádia bármelyik jól begyakorolt századának is. Az együttes gyakorlatok összevágóan mentek, mint a karikacsapás. Mintha egy test és lélek lett volna valamennyi. Mindezt Popovics Miklós tanártól megszoktuk. A közönség meleg elismeréssel adózott mind a két tanárnak.

Az inasok vizsgálata. A helybeli ipariskolában az inasok vizsgálata ma lesz. A vizsgálatot reggel 8 órakor a hittannal kezdik, azután lesz a III. II. és I. osztály vizsgálata.

A gazdaköri tagok figyelmébe. A Sümegvidéki gazdakör Sümegre egy vetőgépet és kapáló ekét, Nyirádra két kapáló ekét, Csabrendekre pedig egy Kalmár-féle rostát szerzett be. A gazdaköri tagjai a gépeket a kör bizalmi férfaitól kikapják.

Sertésvész. A sertésvész terjed járásunkba. Ujabbban Nemeshany, Eötvös pusztá, Prága és Zalaszegvár községekben lépett föl. A hatóság a szükséges intézkedést megtette.

Új gőzhajó a Balatonon. A balatoni gőzhajózási társaság három gőzhajója a nyári forgalmat nem tudta lebonyolítani s a fürdőhelyek közti közlekedés nehézsége sok panaszra adott okot. A társaság most egy új gyorsjárátú hajót építtetett s azt már vízre is bocsátották. A hajó 27 méter hosszú és kényelmes járómű, amelyet ezidén különösen a keresztjáratok ellátására fognak használni.

Szőlőtermésünk a kedvező időjárás következtében az egész vidéken a legjobbnak ígérkezik. Mindenfelé oly szépen mutatkozik a termés, hogy a tavalyinál is sokkal jobb eredmény várható s ha valami veszedelem nem éri, nagyon le fog szállani a bor ára.

Műjégyár. Nagykanizsán Franz Lajos Fiai cég műjégyárat építtetett s azt már üzembe is helyezte.

Nagy tűz Türrén. A nyári évszak nagy veszedelme, a vörös kakas, már megkezdte pusztító munkáját. Legutóbb Türré községet látogatta meg a szörnyű madár. Folyó hó 18-án délután röpített föl az egyik gazda házáról. Nagy szélben gyorsan terjedt tova. Egyik ház a másik után lángokba borult, Gyorsan értesítették a környékbeli községeket a veszedelemről. Elsőnek Malatinszky Lajos főszolgabíró vezetésével a szentgróti tűzoltók érkeztek a tűzvész helyére. Rögtön az oltáshoz és mentéshez láttak. Óriás erőfeszítés árán végre sikerült ez. Ekkora már elégett 21 lakóház 34 melléképülettel. Egy részük be is égett. Egy szerencsétlen öreg, Modler Mihály halálát lelta a tűzben. Berohant égő házába, hogy pénzt megmentse. Egy égő gerenda rázuhant s az öreg ott halt meg az égő házban. A kár nagy. Annál is inkább, mert az épületek egy része nem volt biztosítva.

A szamarak és a házasság. Rákosi Viktor kis fia állította egymással szembe ezt a két távollevő fogalmat. A súlyos kontrasztot pedig a humorista apa egyenlítette ki egy maliciózus viccel. A történet különben a következő: Sipulusz megígérte

kis fiának, hogy egyszer leviszi kerületébe, Nánásra. Le is vitte: Künn jártak a mezőn, midőn az ifjabb Rákosi két szamarat pillantott meg.

— Nézd papa, két csacsi. — mondta élénken s jobb mutatójával az országút felé mutatott.

— Nagyon helyesen mondtad fiam, ott tényleg két csacsi ballag.

A két jámbor állat időközben a kirándulók közelébe ért. Csendesesen bandukolt mindkettő a gazdájuk előtt.

A Rákosi csemete újra megszólt:

— Mondd papa, miért oly nagy az egyik szamar és miért oly kicsi a másik?

— Ez azért van gyermekem, mert a nagy az apa és a kicsi a fiu.

A kis Rákosi meglepetve nézett az apjára.

— Hát a szamarak is házasodnak?

— kérdezte azután kíváncsian.

— És Sipulusz fejbőlirtva, mosolygós arccal válaszolt:

— Jegyezd meg magadnak édes fiam, hogy csakis a szamarak házasodnak!

— **Vasút.** Alsólendva 40 ezer koronát szavazott meg a muraszombat alsólendvai és a nagykanizsa-alsólendvai vasutakra.

— **A Budapest ajándékai az előfizetők részére.** A Budapest hazafias irányával, tiszta függetlenségi elveivel, élénk és változatos tartalmával több mint 30 éven keresztül a nagy magyar olvasóközönségnek kedvelt újságja lett. Most újabb meglepetéssel kedveskedik hű olvasóinak, hogy ezáltal az újság és az előfizető között még szorosabb legyen az összekötő kapocs.

Minden év elején teljesen ingyen, csupán a postadíj beküldése mellett egy értékes, gyönyörű album illeti meg a Budapest rendszer előfizetőit. Az egyiket a Budapest 30 éves fennállása alkalmából adta ki *Harminc év* címen, ez a lap 30 éves történetét írja le és mutatja be érdekes képekben. A második ajándék, mely folyó évi január hóban küldetett meg az előfizetőknek, a *Vörösmarty album*. Ebben a nagy magyar költőnek, Vörösmarty Mihálynak költeményeiből vannak a legszebbek összeválogatva, gyönyörű kivitelű képekkel, a költő legújabb életrajzával. A bekötési táblán, melynek díszes szintén dícséri a magyar ipart, Vörösmarty legújabb budapesti szobrának hű dombornyomata látható. Ezek az ajándékok, melyeknek értéke meghaladja az előfizetési összeg értékét, általános tetszést és meglepetést keltenek az előfizetőknek és ezer meg ezer köszönő és hálairatot kapott a szerkesztőség és kiadóhivatal. Ezeknek hatása alatt már készül is a jövő évre szóló ajándék, melyet igyekezni fog a szerkesztőség még díszesebbé és értékesebbé tenni. Azonfelül a Budapest a lapok között kiváló helyet foglal el. Minden rovata tartalmas és érdekes, nagy és előkelő összeköttetéseinél fogva hírei gyorsak és megbízhatóak, szóval a legmagasabb igényeket is kielégíti. Új előfizetések bármely naptól kezdve elfogadhatók. Előfizetési árak: Egész évre 24 K. fél évre 12 K. negyed évre 6 K. egy órára 2 K. Akik legalább félévre előfizetnek és továbbra is kötelezik magukat, azok egy korona postaköltség beküldése mellett bármelyik albumra azonnal igényt tarthatnak. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a Budapest kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkantyus-ucca 3.

Felölös szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

— **Eladás.** Kevésbé használt kitűnő karban levő egyes lószerszám jutányos áron eladó. Bővebb értesítés a kiadóhivatalban.

— **Megnyílt ismét** a Grünfeld J. féle szabóüzlet a Darnay állami múzeum épületben, ahol a mai naptól kezdve mélyen lezállított árban a legújabb divat után készülnek, bárminemű különlegességek is e szakmában.

Nyomdásztanulónak felvételik lapunk nyomdájában jó házból való fiú, ki 2-3 középiskolai osztályt végzett.

Skizüségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-ucca.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-ucca.

BÉRETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BOHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.

CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak. Gazdasági gépek Kiszaludy-Szállóval szemben.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségár.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinka-kereskedő. Mosó u.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész, Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos ucca, Épstein ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAPFL LAJOS épület- és butoraszatlos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kiszaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sörökraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKÁLAK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-bárány-úhoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kéljen iratol, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyu-gyógyszertár** által Majna-Frankfurt.

2288 tk. 909.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümei kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vitai Károly és Ruzsa Boldizsár végrehajlatóknak Vitai Anna Varga Dánielné végrehajtást szenvedő elleni 295 K 17 fillér tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő: 1) a gyömörői 366 sz. tjkvben 198 hrsz. a. foglalt házból és kertből Vitai Anna Varga Dánielné gyömörői lakos $\frac{1}{4}$ rész jutalékára 80 K; 2) az u. o. 560 sz. tjkvben $\frac{1}{4}$ rész jutalékára 637b hrsz. a. u. annak nevében írt szántóra a napkeletiben 402 K; 3) az u. ottani 623 sz. tjkvben $\frac{1}{4}$ rész jutalékára 763b. hrsz. a. foglalt szántó, rét és legelőből u. annak $\frac{1}{4}$ rész jutalékára 138 K; 4) az u. o. 566 sz. tjkvben $\frac{1}{4}$ rész jutalékára 719a. hrsz. a. u. annak nevében írt rétre a Katorréthben 310 K; 5) az u. o. 180 sz. tjkvben 786 hrsz. alatt foglalt legelőből a kertalijában u. annak B 288. sorszám a. jutalékára 24 K; 6) az u. o. 181 sz. tjkvben 385 hrsz. a. foglalt legelőből a Csonkában u. annak B 186 sorsz. a. jutalékára 19 K; 7) az u. o. 235 sz. tjkvben 735a hrsz. a. foglalt rétből a nagyerdőben u. annak fél rész jutalékára 107 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi szeptember hó 16 napján d. e. 10 órakor Gyömörő köz-égházánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén, illetve a földéknél $\frac{2}{3}$ ár alul eladatni nem fog. Árverési vevő tartozik a bánatpénzt kiegészíteni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % át készpénzben, vagy az 1881.60 t. c. 42 § ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügy min. rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.60 t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Sümege, 1909 június hó 3 napján.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetéseket

Jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árulit

Würzburger Jakob, Sümege.

Egy jeles képzettségű szaksegédet hozatván,

fogorvosi műtermemben

mindenféle rágásra és beszédre alkalmas kaucsuk lemezű és lemez nélküli műdarabokat, arany koronákat, csapos fogakat, hidmunkákat a megrendelés napján elkészíték.

VIDÉKIEK MEGVÁRHATJÁK.

Hibás állású és tört darabokat 2 óra alatt kijavítok.

Öntött arany. égetett (nem utánczott) porcellán, platina, cement fogtömés.

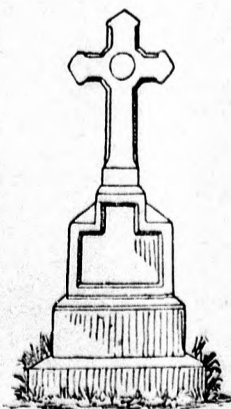
Érzéstelenített fog- és gyökérhúzás!

Mérsékelt ár, több évi jótállás. Rendelés d. e. 8-tól d. u. 6-ig.

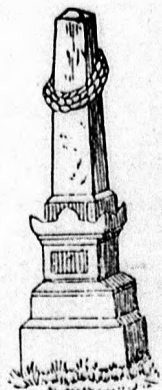
Dr. Kóródi Simon fogorvos,
Pápa, Jókai Mór-utca, 16-ik szám. I. emelet (Blum-féle ház.)

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegeben.

Dús választék mindenféle sírköbön. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Sírműlekeket, úti keresztet, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat rutinyos áron elvállal és izléses kivitelben készit.

Mindennemű
nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű
könyvkötőmunkák

elfogadtatnak